

Universitätsbibliothek Paderborn

**Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis
(Köln)**

Colonie, 29. IX. 1492

Jtem de dormitorijs. de lectura tabule capitularis. de lunationibus et
kale[n]dis De memorijs defuncto[rum] et diuino officio pro eis faciendo. de
modo eundi in capitulu[m] agendi et procedendi in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Le^te^ra de clericis symoniacis ita
precipimus q^{uod} ante omnia ea di-
muntant b*ene*ficia, que adepta per
symoniā extiterint, ne ea in dānationēz
l*ati* suarū teneant a*lati*, et postmodū cū mai-
nō cōsilio qualicet ipo^r statui p*ro*ulat
adimabimus f*m* canonicas sanctiones.

De clericis irregularibus

Le^te^ra de clericis irregularib^{us} ita
precipimus q^{uod} a sui officiū ex*ec*-
tūcione se cōtineat donec circa
eos fuerit ordinatū f*m* sanctiones ca-
nonicas, quid fuerit ordinandū.

De dormitoriis, de lectura tabule capi-
tularis, de lunationibus &c.

Onsequēter, q^{uod} in spā visitatio-
ne cōgum⁹, circa diuinū officiū
uz, siue ministeriū, atq^{ue} chori de-
bitū, negligētias et omissiones debiti
factas hucusq^{ue} fuisse et fieri, plus q^{uod} dei
honori et saluti ipo^r expediat ministro-
rū, que qdē negligentie causantur ex i-
nde potissime, q^{uod} sunt quedā ecclesie ca-
nonicorū carentes dormitoriis, quedā
habentes dormitoria sed eorū canonice
domine in his lōgo tpm spatio dissu-
erūt. **C**Itē quia in quibusdā ecclesijs
est compuz, raro vel nūq^{ue} p^{ro}āni totius
spatiū lectiones et cantū diuini officij
in capitulari tabula breuiari. **C**Itē ra-
ro vel nūq^{ue} in capitulo ipo legi lunatio-
nes mensili, aut kalendas, seu obitus fi-
delium, quoī cōmēdationē, aut memoriā
agere vniuersiq^{ue} de elemosynaz viues
sustentatione tenetur. Super his oī-
bus qualicet reformat⁹, et reformata in
robore suo p*re*maneat et vigore sicut pri-
minus erāt instituta, ita precipimus, q^{uod}
ecclesie canonicorū carētes dormitorijs

ea deinceps habeāt, de cōmuni ecclesi-
e seu pecunia, ea construendo, et cano-
nici qui habētes dormitoria dormire in
his aliquandiu dissuerāt, in his dor-
miant, prout hoc consuetum fuit antea
quietus. His dūtarat exceptis, quos ini-
firmitas seu debilitas aut alia causa le*gitime*
necessitatis excusat. Cum alias
cassa et vana fuisse ipo^r dormitoriorū
structura, si nō in iōpis modo et more de-
bito, maxime causa matutinalis officij
dormiretur. **C**Item precipimus ut cu^r
quedam canonorum collegia in con-
suetudinē duxerint nullis diebus can-
tare vigilias pro defunctis, nisi quando
distributio denariorū in choro presen-
tibus exhibetur, et sic euangelicat illorū
memoria, q^{uod} etiā ad distributio*nes* huic
modi quicq^{ue} nō dederint vel legauerint
ecclesijs, ad communen tamen adminis-
trationem corporis prebendalis predia
et possessiones pie et munifice sunt lar-
giti. Super hoc ita statuimus, vt non
solum illis ferijs que sunt distributio*nes*
uibus huicmodi deputate, verum et
alijs diebus omnibus, preterquā in fe-
stivitatibus, f*m* consuetudinem maioris
ecclesie vigilie cu^r officio pro defunctis
in choro solenniter decantentur, et post
huicmodi decantationem officij. Deca-
nus et fratres ingredientur domum ca-
pituli, ante omnem tractatum discipli-
ne vel etiam prebende aut emiscunq^{ue}
alterius negotij, tabule capitularis le-
cturam habentia distincte inspecta, qd
vnicuiq^{ue} sit cantandum vel legendum
in choro, andiant diligenter, ac insuper
lunationes mensili, ac kalēdaz et obi-
itus legantur. Necnon aliqua lectio
de regula et vita clericorum legatur.
Et tūc imēdiatē de disciplina fiat quod
fuerit faciendum, ac alia consequenter
post ipo^r disciplinam tractentur nego-
cta que ad utilitatem, seu necessitatem
fuerint spectantia publicam seu p*ri*uatā.

Z. ij.

Statuta

Conradi

Est aliquando decanus nō fuerit presens, propter hoc non admittatur vlla tenus, quin fratres domum capituli intrent, ad audiendum ipsius tabule capitularis lecturā, ut sciant quid vnicuique in choro sit legendū, ut supra dirimus et cantandum deputatum. Quia cuz in matron ecclesia talis et bona vtrig coniunctio in huiusmodi obseruet id ipm in alijs volum' ecclesiis obseruari. Itē precipimus ut diuinū officiū in choro nunq abscq ordine ministrorum sacerdotiū ministrare debentum videlicet diaconi et subdiaconi decanterur, et ipi ministri in ipso sacre missae officio nō presumant abscq indumentis suo ordini desputatis aliquatenus ministrare nec ante finem missae recedere. Quod tamē in quandam consuetudinem īmo malā ab alienem apud quasdam ecclesiās fuisse comperimus introductū, sed deinceps hoc fieri firmissime prohibemus. Eisdē etiam ministris iniungimus q̄ quotiescū cūq hebdomada eorū fuerit officio deserviendi diuinō horas in choro matutinales, et alias servare studeant diligēter, ne vllam per eos omissionis debitū quo ad sacram ministerium esse valeat argumētum. Sacerdotes autem ipi quotienscūq celeb:atur sunt missi veste camisia sub albī nō careant, ne albā que consecrata est vestis, iporum tunice valeant immediate contingere nec ipse tunice apparere. ¶ Itē canonici, ne frequentē extra emuniciat ecclesiārum suarum comedant, aut dormiant extra spām, firmissime prohibemus, nec vlla eis suffragetur occasio, si forte propriis domib⁹ sūt carentes. ¶ Operētūs nāq̄ in suis dormire dormitorib⁹, et comedere in claustris aut refectoriis suis pñt hi qui domib⁹ propriis vel certis hospitiib⁹ sunt carentes. q̄ hec sacre foci infecus apud loca suspecta, vel alias clericalis conuersationis non bene de-

centia honestatem.

De campanarij et custodib⁹ simul.

Item ut campanarij ecclesiārū quorū seruitus sine onus circa altare versatur, nūc abscq veste camisiā cōpareant, firmissime prohibemus; q̄ hoc abscq omni omissione seruerat, ecclesiārum ipsarū thesaurarij seu custodes et singuli in singulis suis prochis plebani prouideant diligenter, prefati etiam thesaurarij seu custodes quorū in terēt ecclēsie luminaria ministrare, ea ita fideliter administrent, et generaliter dñis ecclēsticē suppellectilis seu thesauri custodiaz eorūq̄ fideli atq̄ cure cōmissam ita conseruet fideliter et solerter q̄ inde nō sint reprehensib⁹, et q̄ penaz canonice castigatiōis entent.

De decanis scholasticis cantoribus et canonici simul.

Onsidente autem penes decanos ecclesiārū potestate, ita quā si lege ac gubernatione canonice discipulūne ipis propter hoc firmiter precipiendo iniungimus, tota eos ad id nisi solertia, q̄ in ecclēsia disciplinis obseruantia vigeat honestatis, et sicubi encuata extiterit, ipam studeant reformatōē cōmissaz sibi excessuq̄ correctionis protestare, et regimē sui officij taliter exequendo, q̄ boni dispensatores in domo dñi sup eius familiā digna possint cōmēdatione cēteri, hoc quidē se facere arbitrētur, si ipi disciplinari appareant in scīpis, et p̄ bonū exēplū cōfōrente et animēt suos cōfratres, prefati autē decani quicūq̄ p̄ motionis sui tpe nō fuerint in sacris ordinib⁹ cōstituti, eos in cōstante recipiat gradatim de ordine ad ordinem ascendēdo. ¶ Item precipimus q̄ infra tēpus in iure exp̄sum